

‘Hoop dat we door dit stuk bij elkaar komen’

ROSA TIMMER

HOOGHALEN Molukse en Nederlandse nabestaanden van de gijzeling in Bovensmilde en de treinka-pingen waren gisteren bij elkaar voor de presentatie van theaterstuk *Aan de andere kant*.

De hoge, kwetsbare stemmen waarmee leerlingen van het Zernike College zingen over omgekomen gijzelnemers en gijzelaars raken direct. Na elk van de clips over Leo Bulter, Ansjé Monsjou, Chris Soumokil en Hansina Uktolseja is het even stil in Herinneringscentrum Kamp Westerbork waar de bijeenkomst is. Soms zijn er tranen.

De tante van de gegijzelde Monsjou verwoordt wat veel mensen bij de presentatie voelen: „Ik ben geruoerd dat jonge mensen zich proberen te verplaatsen in wat er gebeurd is. De gijzelnemers en de gegijzelden zullen elkaar moeten vinden om te zien dat we allemaal mensen zijn.

Broer gijzelnemer Hansina: Ik voel mij ook slachtoffer

Hoe vreselijk het ook is wat ons is overkomen.”

Het theaterproject is een initiatief van Stichting Gedeelde Verhalen, dat geschiedenis tot kunst wil maken. Het mobiele stuk speelt zich af op drie locaties: woonoord Schatzenberg (voormalig Kamp Westerbork), rond BrinkBaru in Bovensmilde en in de bus tussen beide plekken. Het is een combinatie van toneel, film en dans. Het is een Moluks-Nederlands project en beide kanten van het verhaal en de beleving komen aan bod.

De presentatie is bedoeld om betrokkenen invloed te geven op het stuk. „Het is geen elitaire vorm van kunst”, zegt Anne van Slageren die ook in Haren het locatietheater

Ex-gegijzelde Eveline van der Vliet omhelst de broer van de om het leven gekomen Leo Bulter. FOTO JASPAR MOULIJN

Zwembadverhalen maakte. „We hebben dit keer een gevoelig onderwerp bij de kop maar ik ben niet bang. Hier zijn nabestaanden die elkaar nog nooit eerder onder ogen zijn gekomen. Dat geeft hoop.”

Er is ook een lied over de in 1966 geëxecuteerde RMS-president Chris Soumokil. Een stukje tekst: „*President, jij bent onze held. Je stem werd gesmoord, maar je leeft toch voort.*” Het is bevreedend en ontroerend

tegelijktijd om het gezongen te zien worden door Nederlandse jongeren. De zoon van Soumokil zit in de zaal en is onder de indruk. „Voor al van het feit dat deze jonge mensen geen Molukkers zijn, en toch dit lied hebben gemaakt. Dat vind ik geweldig.”

De jongste broer van omgekomen kaper Hansina Uktolseja zegt dat hij hoopt dat het theaterstuk de Nederlanders en Molukse gemeenschap bij elkaar brengt. „Het project geeft nabestaanden en slachtoffers gelegenheid tot ontmoeting. We zitten hier niet omdat we ervoor gekozen hebben. Ik voel mij ook slachtoffer. We hopen dat het de Nederlandse samenleving helpt en we volledig tot een verzoening kunnen komen.”

Schrijver Frank Westerman van *Een woord een woord* over de kapingen was ook aanwezig. „Ik ben ervan overtuigd dat de gesprekken nu echt op gang gaan komen.”

Aan de andere kant gaat in september 2018 in première.